

D E C Y Z J A

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2, art. 75 ust. 1 pkt. 4, art. 80 ust. 1 art. 82 ust. 1 i art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1112) zwanej dalej „ustawą o oś”, a także § 3 ust. 1 pkt. 40 a tiret 4 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 z późn. zm.) - po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Marek Gosek „TRANSMER” Sądole 16, 08-330 Kosów Lacki w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na: „**Wydobywanie piasków ze żwiru (kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na planowanym obszarze górniczym o powierzchni nie większej niż 2,0 ha, ze złoża piasków ze żwiru „Tosie VII” na części działek o nr ewid. 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki**” po uzgodnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz zasięgnięciu opinii Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Sokołowie Podlaskim

określam

środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na:
„Wydobywanie piasków ze żwiru (kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na planowanym obszarze górniczym o powierzchni nie większej niż 2,0 ha, ze złoża piasków ze żwiru „Tosie VII” na części działek o nr ewid. 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki”

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji kruszywa naturalnego – pospółki i piasku ze złoża „Tosie VII”, obejmującego część działki ewid. nr 477/1 i 478 w miejscowości Tosie, gmina Kosów Lacki, powiat sokołowski, województwo mazowieckie. Przedsiębiorca zamierza prowadzić eksploatację złoża na powierzchni do 2 ha. Planuje się, że złoże kruszywa naturalnego będzie eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym z jednego lub dwóch poziomów eksploatacyjnych, bez użycia materiałów wybuchowych. Kopalina będzie urabiana za pomocą koparek i ładowarek. Nie przewiduje się poddawania urabianej kopaliny procesem uszlachetniania w obrębie obszaru górniczego. Kopalina drobnej frakcji (stanowiąca mieszaninę najdrobniejszych frakcji tj. pyły i piasek), będzie składowana na tymczasowych zwałowiskach zewnętrznych a następnie sukcesywnie wykorzystywana do rekultywacji wyrobiska górniczego. Obecnie teren przewidziany pod planowaną inwestycję użytkowany jest rolniczo poprzez uprawę zbóż. Zgodnie z danymi ewidencyjnymi na działkach nr 477/1 i 478 wstępują grunty rolne RV i RVI.

Przedmiotowy teren nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Planowana inwestycja znajduje się w Obszarze Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

- 1) bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody;
- 2) zaplecze budowy (park maszynowy, bazy i miejsca składowania odpadów/materiałów) zorganizować na terenie przekształconym antropogenicznie (optymalnie na terenie utwardzonym), zabezpieczonym przed niekontrolowanym wyciekiem substancji ropopochodnych;
- 3) rekultywacja terenu następować będzie już w trakcie prowadzenia wydobywania, na obszarach, na których nastąpi zakończenie robót wydobywczych. Polegać będzie na łagodzeniu i profilowaniu skarp poeksploatacyjnych. Kierunek i termin ostatecznego wykonania rekultywacji zostanie określony w uzgodnieniu z samorządem gminnym decyzją Starosty Sokołowskiego na podstawie dokumentacji rekultywacji;
- 4) nadkład glebowy zdejmować w porze dziennej, poza okresem lęgowym ptaków. Następnie zdeponowany nadkład wykorzystać do rekultywacji skarp, niwelacji obrzeży wyrobiska poeksploatacyjnego i terenu bezpośrednio przyległego do wyrobiska. Skarpy wyrobiska ukształtować tak, by zapewnić ich stabilność geotechniczną;
- 5) aby uniemożliwić zwierzętom wtargnięcie na teren kopalni, należy ustawić barierki/siatkę na kilka metrów przed urabianą skarpią; przed rozpoczęciem robót należy przeprowadzić codzienny monitoring wyrobiska, celem ewentualnego uwolnienia zwierząt oraz sprawdzenia czy na froncie robót nie ma gniazd bądź stanowisk lęgowych; w przypadku stwierdzenia zwierząt podczas procesu wydobywania lub odsłaniania złoża, należy umożliwić im ucieczkę z terenu inwestycji, a w przypadku braku możliwości ucieczki, zwierzęta należy przenieść w miejsca bezpieczne dla nich, o zbliżonych warunkach siedliskowych;
- 6) w przypadku stwierdzenia jaskółek brzegówek i zakładania przez nich na skarpach siedlisk lęgowych, eksploatację piasku na tym odcinku ściany należy wstrzymać do momentu opuszczenia lęgowisk przez jaskółki; jeżeli brzegówki pojawiają się na wszystkich ścianach eksploatacyjnych wydobywanie kruszywa wstrzymać do końca sierpnia;
- 7) prace wydobywcze w okresie lęgowym ptaków (tj. od 1 marca do 15 września) prowadzić pod nadzorem ornitologicznym;
- 8) wyposażyć teren przedsięwzięcia w szczelne, zamykane i oznakowane pojemniki zapewniające selektywną zbiórkę odpadów w zależności od ich rodzajów, możliwości dalszego zagospodarowania czy przetworzenia, następnie odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom,
- 9) odpady inne niż niebezpieczne gromadzić selektywnie w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych, odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom,

- 10) odpady niebezpieczne gromadzić w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach, odpornych na działanie składników umieszczanych w nich odpadów, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych, odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom; miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych powinny być oznaczone i zabezpieczone przed wstępem osób nieupoważnionych i zwierząt,
- 11) teren przedsięwzięcia wyposażyć w środki do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych; przeszkolić pracowników do stosowania w/w środków; prowadzić bieżący nadzór w zakresie występowania niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych - w przypadku ich pojawienia podjąć natychmiastowe działania zmierzające do usunięcia zagrożenia,
- 12) ewentualne miejsca wykonywania prac naprawczych środków transportu i maszyn zorganizować w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie gleb i gruntów substancjami ropopochodnymi,
- 13) ewentualne miejsca tankowania maszyn i pojazdów wykorzystywanych podczas realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia oraz ewentualne miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów zorganizować w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie gleb i gruntów substancjami ropopochodnymi,
- 14) zaplecze przedsięwzięcia (w szczególności miejsca postoju i ewentualnej konserwacji maszyn i pojazdów) należy zabezpieczyć przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu i wód,
- 15) zapewnić pracownikom pomieszczenia sanitarne celem zapewnienia odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych oraz bezpieczeństwa pracy.
- 16) prace wydobywcze prowadzić sposobem odkrywkowym wyrobiskiem wglębnym, dwoma piętrami wydobywczym niezawodnionymi;
- 17) eksploatację złoża prowadzić bez konieczności prowadzenia prac odwodnieniowych;
- 18) nadkład składować poza obszarem wydobywania, w sposób pozwalający na swobodny spływ wód opadowych i roztopowych, a także nie powodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku odpływu wód opadowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji , o których mowa w art. 72ust.1

Nie stwierdzono konieczności określenia warunków dotyczących ochrony środowiska w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji , o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii;

Nie dotyczy.

5. Stanowisko w zakresie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust.1 ustawy ooś.

Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust.1 ustawy ooś.

6. Wymogi w zakresie ograniczenia transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przedsięwzięcie nie będzie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 23.09.2021r. Marek Gosek „TRANSMER” Sągole 16, 08-330 Kosów Lacki złożył wniosek do Burmistrza Miasta i Gminy Kosów Lacki w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: **„Wydobywanie piasków ze żwirem(kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na planowanym obszarze górniczym o powierzchni nie większej niż 2,0 ha, ze złoża piasków ze żwirem „Tosie VII” na części działek o nr ewid. 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki”**

Do wniosku inwestor dołączył poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z lokalizacją planowanego przedsięwzięcia, wypis z rejestru gruntów, kartę informacyjną przedsięwzięcia wraz z pozostałą dokumentacją.

Zgodnie z art. 61§ 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego pismem z dnia 28 września 2021r. o wszczęciu postępowania zawiadomiono strony. Ponieważ liczba stron postępowania przekracza 10, to zgodnie z art. 74 ust.3 ustawy o os stronie postępowania zostały zawiadomione zgodnie z art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego przez obwieszczenie.

Stosownie do art. 71 ust.2 ustawy o os uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 40 a tiret 4 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn.zm.), planowane przedsięwzięcie należy do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których stwierdzenie obowiązku sporządzenia raportu i jego zakresu może być wymagane. Dlatego w myśl cytowanej na wstępie ustawy, zasięgnięto opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Sokołowie Podlaskim.

W wyniku powyższych działań Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w postanowieniu Nr WOOŚ-I.4240.1660.2021.MŚ z dnia 11 marca 2022 r. wyraził opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na: **„Wydobywanie piasków ze żwirem(kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na planowanym obszarze górniczym o powierzchni nie większej niż 2,0 ha, ze złoża piasków ze żwirem „Tosie VII” na części działek o nr ewid. 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki”** istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wyraził opinię o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien być zgodny z art. 66 ustawy o os, a w szczególnej analizie należy poddać :

1. wykonać i przedstawić wyniki inwentaryzacji przyrodniczej roślin i zwierząt na terenie planowanej inwestycji i w jej sąsiedztwie wykonanej przez specjalistę przyrodniczego

(inwentaryzację należy przeprowadzić w ciągu całego okresu lęgowego; wyniki inwentaryzacji przedstawić na załączniku graficznym bądź mapowym),

2. w związku z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji należy zidentyfikować oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze, w szczególności na gatunki chronione stwierdzone w sąsiedztwie inwestycji,

3. zbadać wpływ planowanego przedsięwzięcia na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego; należy również odnieść się do wszystkich zakazów obowiązujących w granicach parku z uwzględnieniem wariantów planowanego przedsięwzięcia,

4. dokonać oceny oddziaływania skumulowanego z uwagi na istniejące w sąsiedztwie zwirownie w miejscowości Tosie

Natomiast Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Zlewni w Sokołowie Podlaskim opinią Nr LU.ZZŚ.2.4360.377.2021.PS z dnia 18 października 2021r. nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na brak negatywnego wpływu tego przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w ustawie Prawo wodne.

Burmistrz Miasta i Gminy Kosów Lacki postanowieniem nr RG.6220.9.2021 z dnia 24 marca 2022r. stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla w/w przedsięwzięcia i jednocześnie określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Postanowieniem z dnia 28 marzec 2022r. znak: RG.6220.9.2021 postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji ww. przedsięwzięcia zostało zawieszono do czasu przedłożenia przez Wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W dniu 14 kwietnia 2023r. wnioskodawca przedłożył tutajszemu organowi raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla w/w przedsięwzięcia opracowany w lutym 2023 roku.

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2023r. znak: RG.6220.9.2021 podjęto postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację ww. przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 33 ust.1 ustawy o oś Burmistrz Miasta i Gminy Kosów Lacki obwieszczeniem z dnia 19 kwietnia 2023r. poinformował o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Obwieszczenie o postępowaniu prowadzonym z udziałem społeczeństwa zostało zamieszczone na 30dni na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Kosów Lacki, wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Kosów Lacki oraz w miejscowości Tosie.

W trakcie przeprowadzanego postępowania nie wpłynęły uwagi i wnioski odnośnie przedmiotowego przedsięwzięcia.

W trybie art. 77 ust. 1 pkt. 1 ustawy o oś Burmistrz Miasta i Gminy Kosów Lacki pismem z dnia 26 kwietnia 2023r. znak: RG.6220.9.2021 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzgodnienie warunków realizacji w/w przedsięwzięcia

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w postanowieniu Nr WOOS-

I.4221.120.2023.ACH.3 z dnia 6 listopada 2023 r. odmówił uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia z przyczyn formalnoprawnych.

Inwestor ponownie złożył wnioski i raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w dniu 23.02.2024r., do Urzędu Miasta i Gminy Kosów Lacki, który został przesłany w dniu 29 lutego 2024r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w celu uzgodnienia warunków realizacji ww. przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowieniem WOOŚ-I.4221.82.2024.MŚ.2 z dnia 31 lipca 2024r. uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia oraz określił warunki jego realizacji.

Zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego przed wydaniem niniejszej decyzji, zawiadomieniem z dnia 6 sierpnia 2024r. zawiadomiono strony o zebraniu dowodów i materiałów oraz o możliwości zapoznania się (wypowiedzenia się) ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Do dnia wydania niniejszej decyzji- żadna ze stron nie skorzystała z prawa do wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonej dokumentacji.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji kruszywa naturalnego – pospółki i piasku ze złoża „Tosie VII”, obejmującego część działki ewid. nr 477/1 i 478 w miejscowości Tosie, gmina Kosów Lacki, powiat sokołowski, województwo mazowieckie. Przedsiębiorca zamierza prowadzić eksploatację złoża na powierzchni do 2 ha. Planuje się, że złożo kruszywa naturalnego będzie eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym z jednego lub dwóch poziomów eksploatacyjnych, bez użycia materiałów wybuchowych. Kopalina będzie urabiana za pomocą koparek i ładowarek. Nie przewiduje się poddawania urabianej kopaliny procesem uszlachetniania w obrębie obszaru górniczego. Kopalina drobnej frakcji (stanowiąca mieszaninę najdrobniejszych frakcji tj. pyły i piasek), będzie składowana na tymczasowych zwałowiskach zewnętrznych a następnie sukcesywnie wykorzystywana do rekultywacji wyrobiska górniczego. Obecnie teren przewidziany pod planowaną inwestycję użytkowany jest rolniczo poprzez uprawę zbóż. Zgodnie z danymi ewidencyjnymi na działkach nr 477/1 i 478 wstępują grunty rolne RV i RVI.

Planowana inwestycja zlokalizowana jest na terenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego ustanowionej Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 66, poz. 1701, z późn. zm.).

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar: -specjalny obszar ochrony siedlisk Dąbrowy Ceranowskie PLH140024 w odl. 1,2 km; -specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu PLB140001 oddalony od przedmiotowej inwestycji. około 3,1 km Obszar realizacji inwestycji znajduje się na terenie korytarza ekologicznego GKPNc-4 Dolina Dolnego Bugu.

W granicach Nadbużańskiego Parku krajobrazowego, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 3 ust. 1 pkt 1 ww. uchwały, obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów ustawy ooś.

Zakaz, o którym mowa powyżej, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1336, z późn. zm., zwanej dalej „uop”) - „nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.” Zastosowanie odstępstwa możliwe jest jedynie po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, która wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Przeprowadzona ocena wykazała, że żaden z obowiązujących na terenie parku krajobrazowego zakazów nie zostanie naruszony.

Z zapisów raportu oś wynika, iż w granicach terenu inwestycji nie stwierdzono chronionych gatunków roślin i grzybów, a planowane przedsięwzięcie nie spowoduje zniszczenia ważnych siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem ochrony obszarów Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność ww. obszaru Natura 2000, jak również na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Realizacja inwestycji nie przyczyni się również do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu, do zwiększenia wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru oraz nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska łąkowe.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183, z późn. zm.), w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych ww. ustawą. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska między innymi może zezwolić na obszarze swojego działania na odstępstwa od zakazów: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz niszczenia gniazd w stosunku do gatunków ptaków objętych częściową i ścisłą ochroną.

Podkreślenia wymaga fakt, iż zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uop, tj.:

1. leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
2. wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
3. leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
4. jest niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub
5. umożliwia, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie,

pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie, lub

6. w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub

7. w przypadku gatunków innych niż wymienione w pkt 6 - wynika ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przywołane wyżej przepisy są szczególnie rygorystyczne wobec gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Tu zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-6 uoop (punkty 1-6 wskazano powyżej). Co istotne, przesłanka indywidualna wskazana w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w odniesieniu do gatunków ptaków dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a uoop). W przypadku wydania zezwolenia na czynności niszczenia, usuwania gniazd bądź schronień ptaków objętych ochroną gatunkową, zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-5 uoop (punkty 1-5 wskazano powyżej).

Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ww. ustawy, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

W celu zapewnienia prawidłowego sposobu prowadzenia robót oraz jak najmniejszej ingerencji planowanej inwestycji w środowisko naturalne wprowadzono warunek oględzin terenu pod kątem występowania gatunków chronionych, a także analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej.

Mając na względzie konieczność ograniczenia śmiertelności zwierząt mogących występować na terenie inwestycji lub ich okaleczenia, nakazano umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu robót, względnie ich przeniesienie w dogodne siedliska. Z tego względu wskazano również na konieczność tymczasowego wygrodzienia wykopów i ich kontroli podczas realizacji inwestycji. Składowanie nadkładu pozwoli na ponowne jego wykorzystanie i zagospodarowanie w ramach rekultywacji wyrobiska.

W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt mogących występować na terenie inwestycji, nakazano umożliwić zwierzętom ucieczkę z terenu robót, a w razie konieczności przeniesienie ich w dogodne siedliska lub wstrzymanie prac wydobywczych. Prowadzenie prac wydobywczych pod nadzorem przyrodniczym zapobiegnie niepokojeniu ptaków mogących gniazdować na analizowanym terenie, a także ograniczy ich śmiertelność.

Warunki w pkt.2. ppkt.8 - pkt.2.ppkt.15 wprowadza się w celu prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami.

W sentencji niniejszej decyzji wskazano warunki określające sposób ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem. Przeprowadzona w raporcie analiza

oddziaływania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszej decyzji, eksploatacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz na wody powierzchniowe i podziemne.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie planowanego przedsięwzięcia i w jego otoczeniu nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W niniejszej decyzji uwzględniono w całości warunki realizacji przedsięwzięcia określone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w postanowieniu w sprawie uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia z dnia 31 lipca 2024r.

Organ prowadzący niniejsze postępowanie uwzględniając stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania decyzji dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia oraz powiązania z innymi przedsięwzięciami nie stwierdzono obecnie możliwości ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;
- 3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk, lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Uwzględniając charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia oraz planowane rozwiązania techniczne chroniące środowisko, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego inwestycji na stan jednolitych części wód, obszarów chronionych oraz na realizację celów środowiskowych, określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Reasumując realizację przedmiotowego przedsięwzięcia przy uwzględnieniu powyższych warunków nie spowoduje długotrwałego, ponadnormatywnego, negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, jak i zdrowie ludzi.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

1. Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Kosów Lacki w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Burmistrza Miasta i Gminy Kosów Lacki. Z dniem doręczenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Kosów Lacki oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

2. Niniejszą decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. z 2024 r., poz. 1112)

Integralną część niniejszej decyzji stanowi załącznik

Załącznik: Charakterystyka przedsięwzięcia

BURMISTRZ

Jan Stomicki

Otrzymują:

1. Marek Gosek „TRANSMER” Sądole 16, 08-330 Kosów Lacki - inwestor
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49Kpa poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń UMiG Kosów Lacki oraz w miejscowości Tosie i na stronie biuletynu informacji publicznej Urzędu Miasta i Gminy Kosów Lacki <https://bip.kosowlacki.pl>
- 3.a/a

Charakterystyka przedsięwzięcia

polegającego na: „**Wydobywanie piasków ze żwirem(kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na planowanym obszarze górniczym o powierzchni nie większej niż 2,0 ha, ze złoża piasków ze żwirem „Tosie VII” na części działek o nr ewid. 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki”**

1. Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Rodzaj przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na wydobywaniu piasków ze żwirem (kopaliny objętej prawem własności nieruchomości gruntowej), na złożu „Tosie VII”.

Planowane przedsięwzięcie które zgodnie z § 3 ust 1 punkt 40 lit. a tiret czwarte i siódme Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839), kwalifikuje się jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Skala przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopaliny (piasków ze żwirem), projektuje się realizować na części działek o nr ewidencyjnych 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki, powiat sokołowski, województwo mazowieckie. Zakłada się, że projektowany obszar górniczy będzie się pokrywał z granicą udokumentowania złoża i będzie miał powierzchnię nie większą niż 2,0 ha.

Złoże piasków ze żwirem zostało udokumentowane w „Dokumentacji geologicznej złoża piasków ze żwirem „Tosie VII”, zatwierdzonej decyzją Starosty Sokołowskiego znak: ŚiB.6528.2.5.2021 z dnia 27.08.2021 roku.

Prace i roboty rozpoznawcze i dokumentacyjne prowadzono na podstawie „Projektu robót geologicznych w celu rozpoznania i udokumentowania złoża piasków lub piasków ze żwirem położonego na gruntach wsi Tosie”, zatwierdzonego decyzją Starosty Sokołowskiego znak: ŚiB.6528.1.2.2021 z dnia 17.05.2021 roku.

Zgodnie w/w dokumentacją zasoby złoża na dzień 31.12.2020 roku wynoszą **660,90** tys. ton.

Zgodnie z dokumentacją geologiczną, profil geologiczny na terenie złoża (w granicach udokumentowania) przedstawia się następująco:

- a) utwory Holocenu są wykształcone:
w postaci gleby utworzonej z piasków o grubości 0,2÷0,4 m
zalegające na utworach:
- b) Plejstocenu
  - wykształconych w postaci piasków drobnoziarnistych i średnioziarnistych, (warstwa złożowa), o miąższości do 19 m;
  - warstwę złożową podścielają piaski pylaste;

Złoże jest niezawodnione.

W granicach złoża nadkład występuje na całej powierzchni złoża, a jego grubość od 0,6 m do 1,3 m (średnio 0,93 m). Utwory nadkładu buduje gleba piaszczysta i piaski gliniaste.

Po uwzględnieniu projektowanych strat eksploatacyjnych i pozaeksploatacyjnych (około 45%) zasoby możliwe do wydobycia wyniosą do około 361 tys. ton.

Prognozowana wielkość wydobycia kopaliny wyniesie do około 20 tys. ton/rok, a czas prowadzenie eksploatacji wyniesie około 18 lat. Jednakże biorą pod uwagę zapotrzebowanie na kruszywo, czas eksploatacji może się wydłużyć nawet do 25 lat.

Dokładnie, zasoby możliwe do wydobycia (operatywne) oraz planowany czas eksploatacji zostaną określone we wniosku do Starosty Sokołowskiego o wydanie decyzji koncesyjnej, zgodnie z art. 24 i 26, ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2021 r. poz. 1420.).

Zakłada się sezonowość prowadzenia eksploatacji, w zależności do zapotrzebowania kontrahentów na piaski ze żwirem.

Wstępnie zakłada się, że przy wydobywaniu kopaliny będą pracować średnio w roku 2÷3 osoby.

Usytuowanie przedsięwzięcia

Administracyjnie teren planowanego obszaru górniczego leży w obrębie geodezyjnym 0027 Tosie i położony jest w gminie Kosów Lacki, powiat sokołowski, województwo mazowieckie, około 4,1 km na SSE od centrum wsi Rzewnie, będącej siedzibą gminy.

Położenie geograficzne środka złoża określają współrzędne geograficzne: 22°09'19,4'' długości geograficznej wschodniej i 52°37'25,9'' szerokości geograficznej północnej.

Planowane przedsięwzięcie leży w północno-wschodniej części gminy Kosów Lacki i jest położony w mezoregionie Wysoczyzna Siedlecka (318.94), który należy do makroregionu Nizina Południowopodlaska (318.9), wchodzącego w skład podprowincji Niziny Środkowopolskie (318) (Kondracki 2001).

Złoże piasków ze żwirem „Tosie VII” zostało udokumentowane na części działek o nr ewidencyjnych 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki, powiat sokołowski, województwo mazowieckie.

Pod względem geomorfologicznym obszar złoża leży na obszarze równiny sandrowej wodnolodowcowej przy granicy z ozem.

Wyżej wspomniany teren leży na stoku lokalnego niewielkiego wzniesienia, i znajduje się na wysokości od 132,8 m n.p.m. w części południowo-zachodniej i około 131,6 m n.p.m. w części południowo-wschodniej, oraz do 133,5 m n.p.m. w części środkowej.

Na terenie projektowanych robót nie stwierdzono uzbrojenia podziemnego i nadziemnego.

Najbliższa zabudowa zagrodowa, położona jest w odległości około 650 m na WSW od terenu projektowanych robót geologicznych, za kompleksem leśnym.

Wjazd na teren złoża jest od strony południowej z lokalnej drogi żwirowej, którą można dojechać do miejscowości Kosów Lacki.

Zgodnie z ewidencją gruntów, na obszarze badań występują użytki rolne: RV – 1,06 ha i RVI – 0,94 ha.

Obecnie teren złoża, jest wykorzystywany rolniczo, jako grunty orne (odłogowane). W północno-środkowej części obszaru złoża, znajduje się niewielkie wyrobisko po dawniejszej

eksploatacji kruszywa.

Od strony południowej teren złoża graniczy z lokalną drogą, a przez drogę z czynnymi wyrobiskami złoża Tosie III (KN 14844). Od strony wschodniej i zachodniej teren złoża graniczy z gruntami rolnymi. Z pozostałych stron złoża graniczy z gruntami rolnymi zadrzewionymi.

Pod względem hydrograficznym teren złoża należy do zlewni rzeki Bug, która jest lewostronnym dopływem Narwi (prawobrzeżny dopływ Wisły).

Obszar złoża zlokalizowany jest na granicy dwóch zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- RW200017266749 Kosówka, potok nizinny piaszczysty (17) (SW1505) status – naturalna część wód;
- RW2000232667329 Buczynka, potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23) (SW1512) status – naturalna część wód.

Obszar złoża jak i północno-wschodni teren gminy Kosów Lacki, według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych położony jest w obrębie Subregionu Centralnego Regionu Mazowieckiego Występuje tu czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętro wodonośne.

W czwartorzędowym piętrze wodonośnym wydzielono trzy poziomy wodonośne o różnym rozprzestrzenieniu poziomym i różnym znaczeniu, związanych z utworami piaszczystymi różnego wieku: gruntowy, międzymorenowy górny i międzymorenowy dolny.

Występowanie poziomu wód gruntowych, jest związane z utworami zlodowaceń warty, takimi jak: piaski i żwiry akumulacji szczelinowej, piaskami ozów, utworami sandrowymi, lub piaskami wypełniającymi rynnę polodowcową. Poziom ten ujmowany jest studniami kopanymi.

Poziom międzyglinowy górny związany jest z piaskami i żwirami zlodowacenia warty, a jego miąższość wynosi około 20 m. Na wysoczyźnie jest to najczęściej pierwszy od góry poziom wodonośny. Jest on izolowany od powierzchni przez gliny zwałowe, rzadziej poprzez ily zastoiskowe. Głębokość jego występowania zmienia się w dość szerokich granicach w związku z deniwelacjami terenu i może wynosić nawet około 30 metrów.

Poziom międzyglinowy dolny związany jest z piaskami i żwirami zlodowaceń południowopolskich.

Na prawie całym obszarze gminy występuje trzeciorzędowe piętro wodonośne, którego strop występuje na głębokości 50-150 m.

Teren złoża zlokalizowany jest w granicach zlewni Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), JCWPd 55 (PLGW200055).

Na terenie opracowania brak Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Teren złoża jest położony na obszarze Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Poza w/w, na terenie złoża i w najbliższej okolicy nie znajdują się żadne obszary i obiekty podlegające ochronie.

W najbliższym otoczeniu terenu złoża występują:

- Rezerwat Podjabłońskie w odległości około 1,5 km na N;
- Rezerwat Biele w odległości około 3,6 km na NE;
- Rezerwat Bojarski Grąd w odległości około 6,3 km na NW;
- Rezerwat Sterdyń w odległości około 7,9 km na ENE;
- Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu w odległości około 6,2 km na SE;
- Dolina Dolnego Bugu PLB140001 w odległości około 3,1 km na NW;
- Dąbrowy Ceranowskie PLH140024 w odległości około 1,4 km na N;
- Ostoja Nadbużańska PLH140011 odległości około 5,9 km na N.

Ponadto na południe od terenu złoża, za drogą jest położone udokumentowane złożo Tosie III (KN 14844).

Teren złoża leży na obszarze korytarza ekologicznego Dolina Dolnego Bugu GKPNc-4 (źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>).

Cechy przedsięwzięcia.

Usytuowanie przedsięwzięcia w stosunku do obszarów o których mowa w art. 63 ust 1 punkt 2, ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r., poz. 247, ze zm.) przedstawia się następująco:

- a) obszary wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek
  - nie dotyczy, nie występują;
- b) obszary wybrzeży i środowisko morskie
  - nie dotyczy, nie występują;
- c) obszary górskie lub leśne

- na obszarze przedsięwzięcia nie występują obszary górskie;
- na obszarze przedsięwzięcia nie występują grunty leśne;
- d) obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
  - nie dotyczy, nie występują;
- e) obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000,
  - Teren złoża jest położony na obszarze Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.
  - Teren złoża leży na obszarze korytarza ekologicznego Dolina Dolnego Bugu GKPnC-4 (źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>).
- f) obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia
  - na obszarze planowanego przedsięwzięcia i w jego najbliższym otoczeniu nie występują obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone
  - w związku z projektowanym przedsięwzięciem nie przewiduje się przekroczenia standardów jakości środowiska w stosunku do stanu istniejącego;
- g) obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne,
  - nie dotyczy, nie występują;
- h) gęstość zaludnienia
  - najbliższa zabudowa mieszkalna wsi Tosie występuje w odległości około 0,65 km na W od granic projektowanego przedsięwzięcia, a średnia gęstość zaludnienia na terenie gminy Kosów Lacki wynosi 30 mieszkańców / 1 km²;
- i) obszary przylegające do jezior
  - nie dotyczy, nie występują;
- j) uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej;
  - nie dotyczy, nie występują;
- k) wody i obowiązujące dla nich cele środowiskowe
  - Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:
    - RW200017266749 Kosówka, potok nizinny piaszczysty (17) (SW1505) status – naturalna część wód;
    - RW2000232667329 Buczynka, potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23) (SW1512) status – naturalna część wód.
  - Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach zlewni Jednolitych Części

Wód Podziemnych (JCWPd), JCWPd 55 (PLGW200055). Stan wód (2012): chemiczny – dobry, ilościowy – dobry. Teren planowanego przedsięwzięcia zlokalizowany poza GZWP.

Zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego, obszar złoża „Tosie VII” jest poza obszarem ewentualnych podtopień (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).

Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP), – RW200017266749 Kosówka

Kategoria-JCWP	JCWP rzeczna
Nazwa JCWP	Kosówka
Kod JCWP	RW200017266749
Typ JCWP	17 (potok nizinny piaszczysty)
Długość JCWP	38,66 km
Powierzchnia zlewni JCWP	116,95 km ²

Obszar dorzecza Wisły

Region wodny środkowej Wisły

Zlewnia bilansowa Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy

Stan / potencjał ekologiczny poniżej dobrego

Wskaźniki determinujące stan brak danych

Stan (ogólny) zły

Status – naturalna część wód;

Ocena stanu – zły;

Cel środowiskowy – osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód - derogacja;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona.

Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP), – RW2000232667329 Buczynka

Kategoria-JCWP	JCWP rzeczna
Nazwa JCWP	Buczynka
Kod JCWP	RW2000232667329
Typ JCWP	23 (potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych)
Długość JCWP	49,07 km

Powierzchnia zlewni JCWP 165,38 km²

Obszar dorzecza Wisły

Region wodny środkowej Wisły

Zlewnia bilansowa Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy

Stan / potencjał ekologiczny umiarkowany

Wskaźniki determinujące stan Fosforany, Makrobezkręgowce - bentosowe-
(indeks-MMI);

Stan (ogólny) zły

Status – naturalna część wód;

Ocena stanu – zły;

Cel środowiskowy – osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód -
derogacja;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona.

Wody podziemne

Złoże „Tosie VII” jest położone na JCWPd nr 55 (PLGW200055)– zlewnia Bug (III), z obszarem bilansowym: Z-14 Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą; Z-15 Bug od granicy do cofki Zbiornika Zegrzyńskiego.

Powierzchnia zlewni JCWPd 9395,7 km²

Region wodny Środkowej Wisły

Struktura JCWPd 55 jest złożona z czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. W utworach czwartorzędu wody krążą w systemie zamkniętym w obrębie zlewni (lokalny system krążenia). W utworach paleogenu i neogenu wody dopływają lateralnie spoza obszaru JCWPd.

Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z działami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki np. Osownicę, Czerwonkę i Liwiec. System krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny.

Poziomy wodonośne Q2 i Q3 są izolowane od powierzchni terenu, zatem ich zasilanie zachodzi na drodze przesączania się wód przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz za pośrednictwem sąsiednich poziomów wodnośnych. Natomiast drenowane są przez większe cieki powierzchniowe o głęboko wciętych dolinach rzecznych np. Bug, Liwiec, Nurzec. Obydwa te poziomy są w lokalnej łączności hydraulicznej.

Lokalnie piaski poziomu czwartorzędowego Q3 są w bezpośrednim kontakcie z osadami paleogenu i neogenu, tworząc wspólny poziom wodonośny.

Generalnie wody tego poziomu płyną do strefy drenażowej, jaką prawdopodobnie stanowi rzeka Bug.

Poziom wodonośny Pg-Ng jest zasilany przez przesączanie się wód z piętra czwartorzędowego oraz infiltrację wód opadowych na wychodniach piasków miocenu i oligocenu poza obszarem jednostki. Generalnie wody tego poziomu płyną w kierunku północno-wschodnim do strefy drenażowej, jaką prawdopodobnie stanowi rzeka Bug.

Stan wód (2012): chemiczny – dobry, ilościowy – dobry.

Ogólna ocena stanu – dobry;

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Na terenie planowanego obszaru górniczego „Tosie VII” nie występują ujęcia wód podziemnych.

W odległości około 2,5 km na E znajduje się otwór eksploatacyjny nr 4540008 W 1 w miejscowości Radość na rzędnej 125 m n.p.m. o głębokości 50.

Na S w odległości około 2,4 km znajdują się otwory eksploatacyjne: 4540037 Z-DY MIĘSNE ZAKRZEWSCY ST2, o głębokości 52 m, 4540035 Z-DY MIĘSNE ZAKRZEWSCY 1 LOK N, na rzędnej 129 m n.p.m. o głębokości 58 m, położone na terenie Zakładów Mięśnych „Zakrzewscy”, oraz 4540021 RSP, w miejscowości Kosów Lacki, na rzędnej 130 m n.p.m. o głębokości 66,5 m.

Także na S na terenie OSM Kosów, w odległości około 2,5 km na S od terenu projektowanego przedsięwzięcia, znajdują się otwory eksploatacyjne: 4540026 MLECZARNIA 3, na rzędnej 123 m n.p.m. o głębokości 62 m, 4540009 MLECZARNIA 2, na rzędnej 122 m n.p.m. o głębokości 65,2 m, oraz 4540027 MLECZARNIA 1A, na rzędnej 122,6 m n.p.m. o głębokości 55 m.

Inne otwory hydrogeologiczne występują w odległości większej niż 2,5 km

Przy eksploatacji kruszywa ze złoża „Tosie VII” nie będzie wykorzystywana woda, oraz nie przewiduje się odwodnienia złoża. Tak więc przyszła eksploatacja nie będzie miała wpływu na wydajność istniejących studni, oraz nie będzie wpływała na stan i jakość wód w w/w otworach hydrogeologicznych.

2. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowy sposób jej wykorzystania i sposób pokrycia nieruchomości szatą roślinną

Powierzchnia terenu planowanej inwestycji (planowanego obszaru górniczego) będzie wynosiła do 2,0 ha, i jest przewidziana do realizacji na części działek o nr ewidencyjnych 477/1 i 478, obręb geodezyjny 0027 Tosie, gmina Kosów Lacki, powiat sokołowski

Zgodnie z normą „PN-G-02100:2013-12 – Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość”, nie istnieje potrzeba wyznaczania pasów ochronnych, gdyż granice złoża są odsunięte co najmniej od granic własności gruntowej i dróg, odpowiednio o 6,0 m i 10,0 m.

Obecnie teren złoża, jest wykorzystywany rolniczo, jako grunty orne (odłogowane). W północno-środkowej i południowo-środkowej części obszaru złoża, znajdują się niewielkie wyrobiska po dawniejszej eksploatacji kruszywa.

Zgodnie z ewidencją gruntów, na obszarze złoża występują następujące rodzaje użytków: RV – 1,06 ha i RVI – 0,94 ha.

Teren opracowania leży na stoku na stoku lokalnego niewielkiego wzniesienia, i znajduje się na wysokości od 132,5 m n.p.m. w części południowo-zachodniej i około 131,6 m n.p.m. w części południowo-wschodniej, oraz do 133,6 m n.p.m. w części środkowej. Natomiast w istniejących wyrobiskach rzędne ich dna dochodzą do 126,8 m n.p.m.

Na terenie planowanego obszaru górniczego nie występują żadne obiekty budowlane oraz w związku z planowaną eksploatacją nie przewiduje się budowy żadnych obiektów budowlanych.

Jak wspomniano uprzednio, na terenie złoża nie stwierdzono uzbrojenia nadziemnego i podziemnego.

Jak wspomniano uprzednio, od strony południowej teren planowanego przedsięwzięcia graniczy z lokalną drogą, a przez drogę z czynnymi wyrobiskami złoża Tosie III (KN 14844).

Od strony wschodniej i zachodniej teren złoża graniczy z gruntami rolnymi. Z pozostałych stron złoża graniczy z gruntami rolnymi zadrzewionymi.

Na terenie złoża nie występują żadne ciek i zbiorniki wodne. Rzeka Kosówka prowadzi swoje wody w odległości około 1 m na W do terenu planowanego przedsięwzięcia.

Obszar złoża jak i północno-wschodni teren gminy Kosów Lacki, według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych położony jest w obrębie Subregionu Centralnego Regionu Mazowieckiego. Występuje tu czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętro wodonośne.

W czwartorzędowym piętrze wodonośnym wydzielono trzy poziomy wodonośne o różnym rozprzestrzenieniu poziomym i różnym znaczeniu, związanych z utworami piaszczystymi różnego wieku: gruntowy, międzymorenowy górny i międzymorenowy dolny.

Występowanie poziomu wód gruntowych, jest związane z utworami zlodowaceń warty, takimi jak: piaski i żwiry akumulacji szczelinowej, piaskami ozów, utworami sandrowymi, lub piaskami wypełniającymi rynnę polodowcową. Poziom ten ujmowany jest studniami kopanymi.

Poziom międzyglinowy górny związany jest z piaskami i żwirami zlodowacenia warty, a jego miąższość wynosi około 20 m. Na wysoczyźnie jest to najczęściej pierwszy od góry poziom wodonośny. Jest on izolowany od powierzchni przez gliny zwałowe, rzadziej poprzez ily zastoiskowe. Głębokość jego występowania zmienia się w dość szerokich granicach w związku z deniwelacjami terenu i może wynosić nawet około 30 metrów.

Poziom międzyglinowy dolny związany jest z piaskami i żwirami zlodowaceń południowopolskich.

Na prawie całym obszarze gminy występuje trzeciorzędowe piętro wodonośne, którego strop występuje na głębokości 50-150 m.

Na terenie opracowania brak Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Złoże piasków ze żwirem „Tosie VII” jest niezawodnione.

Jak wspomiano uprzednio, teren planowanego przedsięwzięcia jest położony na obszarze Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Poza w/w, na terenie złoża i w najbliższej okolicy nie znajdują się żadne obszary i obiekty podlegające ochronie.

W najbliższym otoczeniu terenu złoża występują:

- Rezerwat Podjabłońskie w odległości około 1,5 km na N;
- Rezerwat Biele w odległości około 3,6 km na NE;

- Rezerwat Bojarski Grąd w odległości około 6,3 km na NW;
- Rezerwat Sterdyń w odległości około 7,9 km na ENE;
- Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu w odległości około 6,2 km na SE;
- Dolina Dolnego Bugu PLB140001 w odległości około 3,1 km na NW;
- Dąbrowy Ceranowskie PLH140024 w odległości około 1,4 km na N;
- Ostoja Nadbużańska PLH140011 odległości około 5,9 km na N.

Ponadto na południe od terenu złoża, za drogą jest położone udokumentowane złożo Tosie III (KN 14844).

Teren złoża leży na obszarze korytarza ekologicznego Dolina Dolnego Bugu GKPnC-4 (źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>).

Szata roślinna

Jak wspomiano powyżej, obecnie teren planowanego przedsięwzięcia, jest wykorzystywany rolniczo, jako grunty orne (odłogowane częściowo zakrzaczone).

Szata roślinna na terenie prowadzenia działalności rolniczej jest typowa dla terenów rolniczych.

W związku z realizacją inwestycji nie przewiduje się żadnej wycinki drzew.

3. Rodzaj technologii

Kopalinę stanowią piaski ze żwirem, które wykorzystywane będą w drogownictwie i budownictwie.

Wydobycie kopaliny odbywać się będzie zgodnie z warunkami koncesji na wydobywanie kopaliny, wydanej przez Starostę Sokołowskiego, w granicach ustanowionego obszaru górniczego.

Zgodnie z normą „PN-G-02100:2013-12 – Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość”, nie istnieje potrzeba wyznaczania pasów ochronnych, gdyż granice złoża są odsunięte co najmniej od granic własności gruntowej i dróg, odpowiednio o 6,0 m i 10,0 m.

Roboty przygotowawcze na złożu polegać będą na wyznaczeniu i oznaczeniu

powierzchni eksploatacji, powierzchni zdejmowania nadkładu, miejsca udostępniania złoża, wyznaczeniu miejsc składowania nadkładu oraz ułożeniu tymczasowych dróg dojazdowych. Także z powierzchni złoża będzie usunięta porastająca je roślinność. Złoże zostanie oznakowane tablicami informacyjno – ostrzegawczymi. Innych robót przygotowawczych nie przewiduje się.

Roboty udostępniające polegać będą na zdejmowaniu nadkładu. Nadkład usuwany będzie systematycznie z minimalnym wyprzedzeniem w stosunku do postępującej eksploatacji – 6 miesięcy i 10 m w stosunku do górnej krawędzi skarpy eksploatacyjnej. Nadkład będzie spychany na tymczasowe zwałowiska na zewnątrz granic projektowanej eksploatacji. Gromadzony na zwałach nadkład będzie sukcesywnie wywożony lub przepychany do wyrobiska w celu jego rekultywacji.

Na czas realizacji przedsięwzięcia zwały nadkładu należy usytuować na granicy terenu eksploatacji (na pasie ochronnym) od strony zabudowań wsi Tosie.

Nadkład złoża stanowi gleba piaszczysta i piaski gliniaste, o grubości 0,6 m ÷ 1,3 m (średnio 0,93 m). Kubatura nadkładu wyniesie około 16,2 tys. m³.

Zakłada się przemieszczanie (wywożenie) nadkładu do wyrobiska w trakcie trwania eksploatacji i jego rekultywację sukcesywnie za postępującym wydobywaniem.

Zakłada się rolny lub leśny kierunek rekultywacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami kierunek rekultywacji określi, na wniosek przedsiębiorcy górniczego Starosta Sokołowski.

Złoże piasków ze żwirem „Tosie VII” będzie eksploatowane sposobem odkrywkowym, wyrobiskiem wgłębnym, dwoma piętrami wydobywczym niezawodnionymi.

Eksploatacja kruszywa będzie prowadzona praktycznie przez cały rok, zaś wielkość wydobywania będzie zależna od zapotrzebowania na kruszywo naturalne. Zakłada się prowadzenie eksploatacji w okresie od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

Warstwa złożowa będzie urabiana za pomocą koparki podsiębiernej (przedsiebiernej) lub ładowarki z osprzętem hydraulicznym, z poziomu wydobywczego usytuowanego na dnie wyrobiska.

Urobek będzie bezpośrednio ładowany ze ściany wydobywczej, lub ze składowiska na środki transportu (samochody) i wywożony.

Transport odstawy poruszać się będzie po drodze gruntowej tymczasowej a w razie konieczności ułożonej z płyt drogowych.

Prawidłowy sposób prowadzenia eksploatacji i warunki środowiskowe, w których

będzie się odbywać, nie będą powodować sytuacji awaryjnych. Jedynie źle prowadzona eksploatacja może doprowadzić do zagrożeń dla bezpieczeństwa ludzi ze strony pracujących maszyn, czynnego wyrobiska oraz ruchu środków transportowych.

Szczegółowy opis prowadzenia eksploatacji złoża zostanie przedstawiony we wniosku koncesyjnym, który będzie złożony, Staroście Sokołowskiemu o wydanie decyzji koncesyjnej na eksploatację złoża „Tosie VII”.

Natomiast szczegółowy plan prowadzenia eksploatacji na złożu zostanie przedstawiony w „Technicznym projekcie eksploatacji złoża Tosie VII” (po uzyskaniu koncesji), który zatwierdza kierownik ruchu zakładu górniczego.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji oraz osób zatrudnionych na terenie kopalni przestrzegana będzie odpowiednia profilaktyka, do której należy zaliczyć między innymi:

- na drogach i dojeżdżaniach do wyrobiska oraz miejscach szczególnie niebezpiecznych należy ustawić tablice ostrzegawcze o zakazie wstępu osób postronnych na teren zakładu górniczego;
- w czasie długotrwałych opadów oraz w okresie wiosennych roztopów należy dokonywać częstych obserwacji skarp wyrobisk.

W projektowanym odkrywkowym zakładzie górniczym podstawowymi maszynami urabiającymi, ładującymi, zwałującymi i transportującymi będą:

- koparki – służące do urabiania złoża, zdejmowania nadkładu oraz ładowania kruszywa, z napędem spalinowym, na podwoziu gąsienicowym lub kołowym, z osprzętem podsiębiernym, przedsiębiernym, włókowym lub chwytakowym, współpracujące z osprzętem typu młot hydrauliczny itp., o parametrach technicznych pozwalających na prowadzenie prac związanych z eksploatacją;
- spycharki – służące do zdejmowania i przepychania nadkładu, urabiania złoża oraz zwałowania, z napędem spalinowym, na podwoziu gąsienicowym, współpracujące z osprzętem typu: zrywaki, lemieszki o specjalnej konstrukcji itp., o parametrach technicznych pozwalających na prowadzenie prac związanych z eksploatacją;
- ładowarki – służące do urabiania złoża, ładowania kruszywa oraz zwałowania z napędem spalinowym, na podwoziu kołowym, współpracujące z osprzętem typu widły itp., o parametrach technicznych pozwalających na prowadzenie prac związanych z eksploatacją piasków;

- samochody technologiczne – służące do transportu kruszywa i nadkładu, z napędem spalinowym, na podwoziu kołowym, o parametrach technicznych pozwalających na prowadzenie prac związanych z eksploatacją.

Maszyny które będą pracowały na zakładzie górniczym będą własnością przedsiębiorcy górniczego, lub będą wypożyczane.

Odstawa kopaliny będzie odbywała się przy pomocy samochodów ciężarowych należących do przedsiębiorcy górniczego i odbiorców.

Nie przewiduje się odwodnienia złoża.

4. Warianty przedsięwzięcia

W przypadku planowanego przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze żwirem należy rozpatrywać dwa warianty przedsięwzięcia tj: wariant niepodejmowania inwestycji oraz wariant jej realizacji.

Nie można przedstawić wariantu związanego ze zmianą lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, gdyż może być ono realizowane tylko na udokumentowanym złożu kopaliny.

Wariant niepodejmowania inwestycji

Wariant nie podjęcia inwestycji pozostawi przedmiotowy teren w postaci niezmienionej – niezagospodarowanej. Niepodjęcie realizacji charakteryzowanego przedsięwzięcia nie spowoduje ingerencji w środowisko naturalne i istniejący krajobraz.

Złoża surowców mineralnych zaliczane są do zasobów przyrodniczych określanych jako nieodtwarzalne. Wariant polegający na niepodejmowaniu realizacji przedsięwzięcia byłby niekorzystny, mając na względzie aspekt społeczny i gospodarczy.

Wariant realizacji inwestycji

Realizacja przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasków ze żwirem, nie stoi w sprzeczności z ustaleniami w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kosów Lacki.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kosów Lacki, zatwierdzonym Uchwałą Rady Miasta i Gminy Kosów Lacki Nr XXXI/219/2018 z dnia 23 maja 2018 roku, działki nr 477, 478 położone w obrębie wsi Tosie gm. Kosów Lacki leży w terenach potencjalnego poboru kruszywa.

Jest to kontynuacja prowadzenia eksploatacji kruszywa naturalnego na położonym w pobliżu złożu kruszywa naturalnego „Tosie III”, przez tego samego przedsiębiorcę górniczego.

Planowana inwestycja będzie realizowana na dokumentowanym złożu „Tosie VII”.

Złoże piasków ze żwirem zostało udokumentowane w „Dokumentacji geologicznej złoża piasków ze żwirem „Tosie VII”, zatwierdzonej decyzją Starosty Sokołowskiego znak: ŚiB.6528.2.5.2021 z dnia 27.08.2021 roku.

Prace i roboty rozpoznawcze i dokumentacyjne prowadzono na podstawie „Projektu robót geologicznych w celu rozpoznania i udokumentowania złoża piasków lub piasków ze żwirem położonego na gruntach wsi Tosie”, zatwierdzonego decyzją Starosty Sokołowskiego znak: ŚiB.6528.1.2.2021 z dnia 17.05.2021 roku.

Rozpatrując wariant realizacji przedsięwzięcia, należy zaznaczyć, że każda eksploatacja kopalni jest przedsięwzięciem ingerującym w środowisko naturalne. W związku z prowadzoną eksploatacją odkrywkową powstanie wyrobisko górnicze, co spowoduje lokalną zmianę ukształtowania terenu. Teren przeznaczony pod eksploatację będzie czasowo wyłączony z produkcji rolnej. Aby maksymalnie zmniejszyć niekorzystne oddziaływanie eksploatacji na środowisko, wydobywanie kopaliny należy prowadzić zgodnie z postanowieniami przyszłej koncesji na wydobywanie kopaliny oraz przepisami zawartymi w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2021 r. poz. 10420) i rozporządzeniach wykonawczych, w tym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 8 kwietnia 2013 roku w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego (Dz.U. z 2013 roku poz. 1008), oraz na podstawie „Technicznego projektu eksploatacji” zatwierdzonego przez kierownika ruchu zakładu górniczego. Po zakończeniu eksploatacji należy przeprowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Docelowo wyrobisko zostanie zrekultywowane i zagospodarowane w kierunku rolnym lub leśnym. Do rekultywacji będzie użyty zgromadzony na zwałach nadkład. W ramach rekultywacji terenów przekształconych na skutek działalności górniczej będą kształtowane skarpy końcowe wyrobiska pod kątami zapewniającymi ich stateczność.

Ostatecznie wybrano wariant, który jest analizowany.

5. Przewidywane ilości wykorzystanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii

Nie przewiduje się na planowanym zakładzie górniczym wykorzystywania energii cieplnej i gazowej.

Wydobycie kopaliny oraz załadunek urobku na samochody ciężarowe będzie prowadzony tylko przy świetle dziennym.

Nie przewiduje się prowadzenia przeróbki kopaliny, jedynie zakłada się przesiewanie kruszywa za pomocą przesiewacza mobilnego napędzanego silnikiem spalinowym lub z agregatów prądotwórczych.

Dlatego też, zakład górniczy nie będzie korzystał z energii elektrycznej.

Wydobycie kopaliny będzie prowadzone głównie za pomocą koparki napędzanej silnikiem spalinowym. Przewiduje się, że koparka lub ładowarka oraz inne maszyny, będą pracowały dziennie średnio 2÷3 godzin, kilka razy w miesiącu, w okresie od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

Wydobyta kopalina będzie wywożona samochodami ciężarowymi lub ciągnikami kołowymi z przyczepą, napędzanymi silnikami spalinowymi.

Maszyny pracujące w ruchu projektowanego zakładu górniczego dostosowane będą do warunków górniczo geologicznych istniejących w zakładzie górniczym.

Na terenie planowanej inwestycji przewiduje się średnie zapotrzebowanie na olej napędowy w ilości 0,18 litra / tonę kruszywa.

Biorąc pod uwagę sezonowość eksploatacji piasków ze żwirem, roczne zapotrzebowanie na paliwo (olej napędowy) dla pracujących na przyszłym zakładzie górniczym maszyn i samochodów, wyniesie do około 3600 litrów.

Na terenie planowanego odkrywkowego zakładu górniczego nie wystąpią jakiegokolwiek urządzenia wykorzystujące wodę do celów pitnych i przemysłowych.

Nie przewiduje się sortowania kruszywa na sucho i na mokro.

Spływające grawitacyjnie wody opadowe i roztopowe będą gromadziły się w utworzonym wyrobisku. Nie przewiduje się zmiany przepływu wód opadowych oraz nie planuje się odprowadzania wód lub ścieków na grunty sąsiednie. Nie przewiduje się odwodnienia złoża. W związku z prowadzoną eksploatacją nie wystąpi zmiana położenia

zwierciadła wody podziemnej. Zwałowanie nadkładu oraz prace wydobywcze nie spowodują zmian stosunków wodnych w otoczeniu złoża.

W związku z planowanymi robotami górniczymi na złożu, nie przewiduje się, aby były złamane zakazy opisane w art. 234 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.).

Nie dopuszcza się składowania w wyrobisku odpadów komunalnych i wylewania ścieków.

Wszelkie zabiegi związane z konserwacją maszyn i uzupełnianiem paliwa wykonywane będą poza terenem kopalni w miejscach do tego przystosowanych.

Prognozowane ilości, wykorzystanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii, oszacowano na podstawie pracy innych kopalni kruszywa naturalnego (piasku lub piasku ze żwirem).

6. Rozwiązania chroniące środowisko

W chwili obecnej teren przyszłej inwestycji użytkiem rolnym..

Podstawowym ujemnym wpływem na środowisko eksploatacji złoża piasków ze żwirem będzie ubytek kopaliny, a co za tym idzie zmiana ukształtowania terenu.

Istniejące obecnie stosunki wodne nie będą naruszone, gdyż eksploatacja złoża nie wymaga odwodnienia. Eksploatacja także nie zakłóci istniejących stosunków wodnych na przyległych do złoża terenach.

Jak wspomniano wyżej, ujemnego wpływu na środowisko w okresie eksploatacji nie można całkowicie uniknąć, jednak można go zminimalizować poprzez odpowiednią organizację wydobywania, a następnie rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złoża piasków spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni terenu planowanego przedsięwzięcia i zmianę walorów krajobrazowych. Wyeksploatowanie kopaliny ze złoża spowoduje powstanie wyrobiska górniczego, o powierzchni około 1,9 ha i głębokości dochodzącej do 18,2 m.

Wyrobisko będzie rekultywowane i zagospodarowywane w kierunku rolnym lub leśnym. Zakłada się częściowe przemieszczanie nadkładu ze zwałów do wyrobiska, na których została całkowicie wyeksploatowana kopalina.

Przedsiębiorca górniczy jest zobowiązany do złożenia w Starostwie Powiatowym w Sokołowie Podlaskim wniosku o wydanie decyzji, o kierunku rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

W przypadku natrafienia w trakcie eksploatacji na ślady kultury materialnej bądź znaleziska paleontologicznego powiadomieni zostaną: Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim, Wojewódzki Konserwator Zabytków i OUG w Warszawie.

Analizując przyszłe przeznaczenie terenu można prognozować wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko a także należy się spodziewać zmian walorów poszczególnych elementów środowiska, między innymi:

- zmiany w kierunku niekorzystnych przekształceń naturalnego ukształtowania terenu;
- zmiany w zasobach kopaliny – ubytek kopaliny (piasków ze żwirem);
- zmiany w fitocenozach i zoocenozach terenu;
- niewielkie zmiany stanu czystości powietrza atmosferycznego, poprzez wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza;
- zmiany w glebach, wodach podskórnych i powierzchniowych poprzez niekontrolowane wprowadzanie ścieków do wód, lub do ziemi;
- zwiększenia zanieczyszczenia środowiska hałasem;
- zwiększenia ryzyka wystąpienia awarii.

Za szczególnie istotne należy uznać oddziaływania na środowisko prowadzące do przeobrażeń struktur przyrodniczych oraz związane z ryzykiem wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń, a w szczególności:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczuplenie przestrzeni rolnej związanej z działalnością kopalni;
- zagrożenie obniżeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naruszeniem harmonii otoczenia, poprzez powstanie wyrobiska górniczego;
- zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się m.in. w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych (obcych);
- zwiększenie wielkości obszarów emisji wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z maszyn pracujących na kopalni oraz samochodów odstawy piasków.

Prowadzenie wydobywania kopaliny wpływa w zróżnicowany sposób na poszczególne komponenty środowiska takie jak: powietrze, powierzchnia ziemi, gleba, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta, rośliny i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Zróznicowanie skutków można usystematyzować, w zależności od:

- trwałości występowania:
  - krótkotrwałe
  - długotrwałe
- odwracalności zjawisk:
  - odwracalne
  - nieodwracalne
- zasięgu przestrzennego oddziaływania:
  - regionalne
  - ponadlokalne
  - lokalne

Wpływ eksploatacji na powierzchnię ziemi i gleby:

- likwidacja pokrywy glebowej – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne;
- intensyfikacja procesów erozyjnych na odkrytych powierzchniach – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne;
- zmiana ukształtowania powierzchni ziemi – skutki długotrwałe, nieodwracalne i lokalne.

Wpływ eksploatacji na wody powierzchniowe i podziemne:

- niekontrolowany spływ zanieczyszczeń punktowych i powierzchniowych do wód powierzchniowych i podziemnych – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne.

Wpływ eksploatacji na klimat i jakość powietrza;

- emisja zanieczyszczeń związanych z pracą maszyn kopalni – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne;
- hałas z kopalni – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne;
- wzrost zagrożenia pożarowego – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne.

Wpływ eksploatacji na świat roślin i zwierząt:

- ubytek powierzchni terenów biologicznie aktywnych – skutki krótkotrwałe, odwracalne i lokalne;
- powstanie nowych zbiorowisk kulturowych – skutki długotrwałe, nieodwracalne i lokalne;

Wpływ eksploatacji na krajobraz:

- powstanie wyrobiska górniczego – skutki długotrwałe, nieodwracalne i lokalne.

Wpływ eksploatacji na kopalinę:

- wyeksploatowanie kopaliny – skutki długotrwałe, nieodwracalne i lokalne.

Jednakże biorąc pod uwagę, że wydobycie będzie niewielkie oraz prowadzone okresowo, nie należy się spodziewać znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a także na ludzi.

W celu zminimalizowania ujemnego wpływu na środowisko planowanego przedsięwzięcia zostaną zastosowane następujące rozwiązania chroniące środowisko:

1. w zakresie ochrony powierzchni terenu:
  - prowadzenie eksploatacji w sposób zapobiegający zagrożeniom osuwiskowym - stateczność skarp wyrobiska będzie zapewniona w wyniku przyjęcia bezpiecznych kątów ich nachylenia;
  - rekultywacja wyrobiska poeksploatacyjnego na podstawie decyzji o kierunku rekultywacji oraz zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją rekultywacji, w tym ukształtowanie skarp powstałego wyrobiska ze spadkiem zapewniającym ich stabilność geotechniczną;
2. w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego:
  - tankowanie, konserwacja i naprawy sprzętu mechanicznego poza terenem zakładu górniczego;
  - wykorzystywanie do pracy wyłącznie sprawnego sprzętu mechanicznego;
  - przechowywanie paliw, olei oraz smarów w szczelnych pojemnikach;
  - przestrzeganie odpowiedniej i terminowej konserwacji maszyn, co pozwoli na uniknięcie wycieków paliw, olejów lub innych płynów eksploatacyjnych, a tym samym zapobiegnie przedostaniu się ich do gleby lub wód podziemnych;
3. w zakresie ochrony gleb:
  - wykorzystanie warstwy glebowej z nadkładu w procesie rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego do obsypania skarp
4. w zakresie ochrony krajobrazu, szaty roślinnej i fauny
  - należy do minimum ograniczyć wszelkie działania mogące szkodzić środowisku naturalnemu poza granicami zakładu górniczego (składowanie odpadów, ruch maszyn itp.);
  - aby zminimalizować negatywny wpływ prac na etapie realizacji, prace polegające na robotach udostępniających należy prowadzić po okresie lęgowym tj. od 15 października do 1 marca.
5. w zakresie ochrony przed hałasem:
  - wykorzystywanie nowoczesnych, w dobrym stanie technicznym maszyn i urządzeń emitujących hałas o stosunkowo niskim natężeniu;
  - minimalizowanie emisji hałasu z maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych poprzez wyłączanie silników w trakcie postoju bądź załadunku;

- ograniczenie czasu pracy sprzętu powodującego największy poziom hałasu tylko do pory dziennej godz.: 6÷22;
- 6. w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:
  - planowane przedsięwzięcie nie będzie ponadnormatywnie uciążliwe dla środowiska (włączając ruch samochodów ciężarowych odbierających kruszywo);
- 7. w zakresie gospodarki odpadami:
  - odbieranie odpadów powstałych w wyniku eksploatacji maszyn przez uprawnione podmioty w celu ich właściwego, bezpiecznego dla środowiska i zdrowia ludzi zagospodarowania;
  - przekazywanie do wykorzystania na terenie zewnętrznych inwestycji budowlanych gruntów niewykorzystanych w procesie rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego.

Biorąc pod uwagę dotychczasową pracę innych małych kopalni piasku i piasków ze żwirem, nie przewiduje się negatywnego wpływu eksploatacji kopaliny na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, oraz nie przewiduje się pogorszenia jakości środowiska atmosferycznego.

Zakłada się rolny lub leśny ze zbiornikiem wodnym kierunku rekultywacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami kierunku rekultywacji określi, na wniosek przedsiębiorcy Starosta Sokołowski.

7. Rodzaje i przewidywane ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

Istniejące obciążenie środowiska

Środowisko przyrodnicze na opiniowanym obszarze pozostaje pod presją oddziaływania gospodarstw rolniczych, okolicznej drogi oraz jednej kopalni kruszywa położonej w na południe od granic planowanego przedsięwzięcia.

Obecny stan jakości powietrza atmosferycznego na rozpatrywanym terenie zdeteminowany jest emisją niską.

- zorganizowaną z palenisk domowych, trzonów kuchennych,
- niezorganizowaną z chlewni i obór,
- od ruchu pojazdów (samochody osobowe, dostawcze, ciężarowe, ciągniki),
- pracy maszyn wydobywczych na zakładzie górniczy (koparki, ładowarki),

- z pól nawożonych nawozami mineralnymi.

Do atmosfery wprowadzane są:

- z procesów spalania SO₂, CO_x, NO_x, węglowodory alifatyczne, aldehydy, BaP, pył zawieszony wraz z zaadsorbowanymi metalami ciężkimi, sadza,
- z rolnictwa – CO₂, NH₃, CH₄, H₂S, C₂H₅SH₇, CH₃, CH₂OH, N₂ i inne.

Klimat akustyczny na opiniowanym terenie zdominowany jest pracą urządzeń i maszyn rolniczych, hałasem komunikacyjnym. Ze względu na sezonową pracę istniejącej kopalni kruszywa, odczuwalna emisja hałasu jest niewielka. Rejon przedmiotowej inwestycji nie jest objęty monitoringiem klimatu akustycznego.

Przez teren złoża nie przepływa żaden ciek.

Oddziaływanie inwestycji na środowisko w fazie eksploatacji złoża będzie związane z wykonywaniem prac wydobywczych co będzie wymagało użycia sprzętu ciężkiego, wykonania prac ziemnych. Powyższe spowodować może:

- zapylenie
- emisję spalin

Stan jakości powietrza wokół odkrywkowego zakładu górniczego determinowany będzie emisją niezorganizowaną gazów lub pyłów będących składnikami spalin maszyn i środków transportu, jak również w mniejszym stopniu pyłów pochodzenia mineralnego (drobnego piasku).

W fazie eksploatacji należy liczyć się ze wzrostem podwyższonego poziomu hałasu, podczas:

- wykonywania robót górniczych przy użyciu sprzętu mechanicznego,
- hałasu związanego z pracą sprzętu mechanicznego (koparki, ładowarki itp.) i środków transportu do wykonania prac przygotowawczych i udostępniających, wydobywania kopaliny i rekultywacji,
- zwiększonego ruchu pojazdów wywożących urobek,

W celu utrzymania właściwego poziomu akustycznego na terenie budowy maszyny i inne urządzenia techniczne powinny być:

- utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność,
- stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały przeznaczone,
- obsługiwane przez przeszkolone osoby,
- chronione przed przeciążaniem ponad dopuszczalne obciążenie robocze,
- wyposażone w instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji.

Na terenie planowanego odkrywkowego zakładu górniczego będą miały miejsce bezpośrednie mechaniczne przekształcenia środowiska gruntowego, powierzchni terenu, gleby.

Eksploatacja złoża przyczyni się do:

- czasowego zajęcia terenu pod kopalnię
- wzmożonego ruchu ciężkiego sprzętu do prac udostępniających i wydobywczych,

Zanieczyszczenie gleby (i ewentualnie wód) w czasie wykonywania robót górniczych może nastąpić głównie w wyniku:

- wycieku substancji z niewłaściwie ulokowanych i zabezpieczonych zbiorników oraz złe konserwowanych lub wadliwie stosowanych maszyn, urządzeń i samochodów.

Nie przewiduje się działalności związanej z poborem wody powierzchniowej bądź podziemnej i wytwarzaniem ścieków.

Jakość powietrza atmosferycznego

Faza realizacji

W fazie realizacji nie nastąpi zwiększenie uciążliwości w zakresie powietrza atmosferycznego ze względu na brak prac ziemnych bardziej intensywnych niż przy normalnej eksploatacji złoża. Faza realizacji obejmie:

- wykonanie dojazdowych dróg o nawierzchni gruntowej dla dojazdu maszyn urabiających oraz transportu surowca
- oznakowanie zakładu górniczego tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi,
- usunięcie nakładu przy użyciu koparki lub spycharki.
- nakład złożony zostanie na tymczasowym zwałowisku nakładu.

Faza eksploatacji

Stan jakości powietrza wokół eksploatowanego odkrywkowego zakładu górniczego determinowany będzie emisją niezorganizowaną gazów lub pyłów będących składnikami spalin samochodowych jak również w mniejszym stopniu pyłów pochodzenia mineralnego (drobnego piasku). Analizując obiekt wyszczególniono następujące źródła emisji pyłów do powietrza.

- transport samochodowy - emisja powstająca ze spalania oleju napędowego w silnikach tzw. maszyn roboczych oraz w silnikach samochodów ciężarowych poruszających się

po terenie kopalni.

- źródła technologiczne: emisja pyłu mineralnego powstająca na poszczególnych etapach produkcji kruszywa, jak również z powierzchni terenu.

Zmiana jakości powietrza będzie wywołana emisją spalin komunikacyjnych od maszyn roboczych i samochodów ciężarowych.

Emisja spalin komunikacyjnych od maszyn roboczych zachodzi przez czas eksploatacji złoża, przy czym jednocześnie może pracować jedna ładowarka i jedna koparka. Emisja spalin komunikacyjnych od samochodów ciężarowych uzależniona jest od wielkości produkcji kruszyw oraz częstotliwości wywozu. Do krótkotrwałej emisji spalin komunikacyjnych o charakterze niezorganizowanym i krótkim czasie, która zamknie się w granicach 1 – 5 minut na pojazd dochodzi w czasie dokonywania manewrów z uruchomionym silnikiem. Pyły i gazy powstają z dwóch źródeł: z samego pojazdu i drogi, po której poruszają się pojazdy. Do substancji emitowanych ze spalania oleju napędowego w silnikach wysokoprężnych maszyn roboczych i samochodów ciężarowych będą węglowodory (C_nH_m), powstające w wyniku niepełnego i niecałkowitego spalania paliwa w silnikach pojazdów. Część węglowodorów wydostaje się do atmosfery z skrzyni korbowej, odpowietrzeń do przewodu dolotowego, filtrowania skrzyni korbowej, odsysania oleju i paliwa do układu dolotowego, odpowietrzania zbiornika paliwa, gaźnika lub układu wtryskowego. Dodatkowym źródłem węglowodorów w spalinach będzie olej silnikowy i związane z nim procesy zachodzące wewnątrz cylindra. Założono roczne zużycie oleju napędowego dla maszyn pracujących na złożach w ilości około 3600 litrów na rok.

Wskaźniki emisji jednostkowych [g/kg paliwa] dla oleju napędowego wynoszą

Substancja zanieczyszczająca	Wskaźnik emisji [g/kg]
dwutlenek azotu	50,0
dwutlenek siarki	6,0
Pył PM 10	4,0
tlenek węgla	20,0
węglowodory alifatyczne	5,5
węglowodory aromatyczne	2,5

W związku z powyższym emisje z procesów spalania, przy uwzględnieniu gęstości oleju napędowego ($0,86 \text{ kg/dm}^3$) wyniosą.

Emisje z procesów spalania

Substancja	Wielkość emisji [Mg/rok]
Tlenek węgla	0,0309
Tlenki azotu	0,0037
Węglowodory alifatyczne	0,0024
Węglowodory aromatyczne	0,0124
Pył PM 10	0,0035
Dwutlenek siarki	0,0016

W celu utrzymania ograniczenia emisji na terenie kopalni maszyny i inne urządzenia techniczne powinny być:

- utrzymywane w dobrym stanie technicznym,
- stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały przeznaczone,
- obsługiwane przez przeszkolone osoby,
- chronione przed przeciążaniem ponad dopuszczalne obciążenie robocze,
- wyposażone w instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji.

Skutki wtórnego zapylenia ograniczyć należy przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót górniczych, a w szczególności przez:

- odizolowanie terenu kopalni, poprzez ograniczenie przebywania na jej terenie osób nie związanych z ruchem zakładu górniczego ogrodzeniem,
- ograniczenie prędkości pojazdów poruszających się po terenie budowy,
- przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie,
- unikanie wydobywania w podczas okresowej suszy.

Oddziaływania hałd kruszywa na jakość powietrza sprowadza się do pylenia. W wyniku porywania cząstek przez wiatr, do powietrza emitowany jest pył zawieszony o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM10) oraz pył gruby. Emisje te występują ze źródeł powierzchniowych i są częścią bardziej ogólnego procesu zwanego wtórnym pyleniem, a polegającego na niezorganizowanej emisji do atmosfery cząstek pyłu z powierzchni na skutek porywów wiatru. Pylenie następuje jedynie w czasie wydobywania warstwy suchej.

Wielkość emisji zależy od: średnicy ziaren pyłu, ich gęstości, wilgotności oraz sił adhezji wiążących cząstki pyłu ze złożem, a również od prędkości wiatru i turbulencji, jak też

od czasu trwania tych czynników. Wpływają na nią mają także inne warunki atmosferyczne, takie jak temperatura i wilgotność.

Opady deszczu i śniegu, których występowanie nawet w bardzo niewielkim natężeniu, radykalnie ogranicza, a nawet eliminuje wtórne pylenie. Intensywność pylenia jest więc ściśle związana z typem i technologią składowania oraz warunkami atmosferycznymi.

Wilgotność powierzchniowej warstwy wyższa niż 18% zabezpiecza przed możliwością emisji pyłu. Przy okresowym przesuszeniu tej warstwy, przy silnym wietrze i niedosyć wilgoci dochodzi do pylenia. Praktycznie składowisko kruszywa nie pyli, jeżeli w ciągu ostatnich 3 godzin wystąpił opad deszczu.

Obok właściwości składowanego materiału o porywaniu cząstek decyduje prędkość wiatru. Pylenie może się rozpocząć wtedy gdy prędkość wiatru jest większa od prędkości progowej. Przyjęto, że prędkość progowa porywania cząsteczek w całym zakresie składu ziarnowego wynosi 4 m/s.

Wielkość emisji pyłu

Fracje pyłu [µm]	Zawartość [%]	Prędkość opadania [m/s]	Wartość emisji [mg/s/m ²]
< 10	4,6	0,01	0,0028
10 – 20	2,1	0,02	0,0012
20 – 40	3,7	0,09	0,0022
40 – 60	8,1	0,15	0,0012
60 – 100	2,3	0,35	0,0048
> 100	79,2	0,60	0,0478

Planowane przedsięwzięcie może przyczynić się do zmian klimatu poprzez emisję gazów cieplarnianych (CO₂) - spalanie oleju napędowego w środkach transportu i maszynach urabiających złożę. Oddziaływanie to będzie minimalizowane przez:

- stosowanie urządzeń i transportu posiadających Euro III i IV
- stosowanie wyłącznie do prac do jakich zostały przeznaczone
- unikanie nieuzasadnionego pozostawiania maszyn i pojazdów na biegu jałowym podczas przerw w pracy.
- utrzymywanie sprawności wszystkich urządzeń poprzez regularne przeglądy i serwisowanie,
- obsługiwane przez przeszkolone osoby,
- chronione przed przeciążaniem ponad dopuszczalne obciążenie robocze.
- stosowanie paliw dobrej jakości

Zmiany klimatu powodowane przez emisje dwutlenku węgla do atmosfery (ocieplanie